

Ultra thing

Ton Schuttelaar

6 september tot en met 25 oktober

In een wereld die cultureel oneindig gefragmenteerd raakt en de esthetische traditie geen zeggingskracht, noch autoriteit heeft, wordt de urgentie de 'dingen' opnieuw te kunnen laden, evident.

De 'moderne kunst' verliest de vormen waarmee ze gecommuniceerd werd. Het museum dat voorheen de inhoud van het culturele selecteerde en vormgaf, wordt ingehaald, of *overhauled* door het medialandschap dat beter in staat is de individuele burger te bedienen van de zucht naar 'het uitzonderlijke en het nieuwe'. Deze burger is niet meer op zoek naar de verbindende factor van een gedeelde geschiedenis, maatschappij of visie op de toekomst. Het museum, de artefacten binnen haar muren en de waarde die de dingen door reflectie voor ons representeren, leggen het hiertegen af als cultuur bepalende entiteit. Er is een 'oneindigheid' aan subjecten, en daarmee een 'oneindigheid' aan wilsbeschikte ideologische vormen waaraan we ons kunnen committeren. In deze oneindige zee is het gemeenschappelijk, historisch betekenend (of zelfs herkenbaar) 'object' verloren geraakt. Het geheugen, onlosmakelijk verbonden aan dit object, raakt gewist.

Dat is het verloop dat de kunst zelf in gang heeft gezet. Reductionistisch de validiteit van zeggingskracht en object betwifelend, loopt het tegen de grenzen aan van die zeggingskracht. De falende synthese van leven en kunst die elkaar ontlopen als twee zich juist missende parabolen.

Tegelijkertijd de wens openend, te geraken tot de ruimte voorbij die dichtgedachte toekomstigheid. Intussen wordt in de praktijk van het kunstlandschap onverminderd de agenda van emancipatie en de Gelijkheid -als gemeenschappelijke doxa- hooggehouden.

Dit is het spanningsveld waar Ton Schuttelaar zich ophoudt. Het is deze problematiek, het verlies van het artistieke object, dat ambitieus geadresseerd wordt.

Schuttelaar gebruikt een archief als vertrekpunt voor zijn werk, een door de jaren heen opgebouwd arsenaal van foto's, dat dient als basismateriaal waarmee heropvoeringen worden opgezet: vaak uiterst rigoureuus herhaalde op- en samenstellingen. Schuttelaar zet daarmee een complexe driehoek op tussen 'kunst', 'leven' en 'documentatie', waartussen geen vaststaande hiërarchische indeling bestaat: ze zijn inwisselbaar en rouleren. Door de rigoureuusheid van verbeelding wordt de transformatie tot kunstwerk door middel van de daad van de keuze, beklemtoond. Deze methode is analoog aan de wijze waarop het museale kunstwerk -door selectie van voorwerpen- tot kunstzinnig object transformeert: van archief tot kunst. Schuttelaar appropriëert de wijze waarop tot artistieke betekenisvorming wordt gekomen. Nu wordt, bij het oplossen van deze functie -in dit post-museale en mediale landschap-, de vraag hoe deze functie is over te nemen, pregnante. De wereld blijft zich kenbaar maken tenslotte.

Schuttelaar verbindt aan deze vraag de radicale consequentie deze vraag zelf, zonder de institutionele bescherming waaronder het museum opereert, uit te voeren als propositie waarin de inwisselbaarheid tussen kunst en leven centraal staat. De afscherming die het museum bood aan de 'objecten' waarmee ze met het gewenste aura worden geladen, wordt gestript. Ook wordt in de particulariteit van deze individuele praktijk en het moedwillig overlaten van de regie in het gebruik en ervaring ervan, de doxa van het emanciperende aangescherpt: wanneer alle dingen 'gelijk' zijn, de mediatie ervan uit handen wordt gegeven, de kunstenaar uit beeld verdwijnt: wat is dan de waarde van die uitwisseling? Wat zeggen deze inwisselbare, roulerende objecten? Het object toont zich naakt, er is geen object dat naakter vraagt om zijn betekenis. Het breekt door, door middel van zichzelf, aan de zichzelf geëiste vraag. De interactie tussen maker, object en kijker wordt gereset.

Er is een object dat terugkeert, maar het is een verontrustend object.

September 2014, Jack Segbars